

לכבוד

רו"ח יהודה אלגריסי - החשבונאי הראשי

מחלקת תאגידיים

רשות ניירות ערך

ירושלים

הנדון: בקשה להנחיה מקדמית בקשר עם שמירה על עקרון אי התלות של רואה החשבון המבקר

לאור מתן שירותי SOX

בהמשך לשיחה טלפונית עם מר יובב גביש מרשות החברות הממשלתיות

1. ביום 20 בספטמבר 2015 הודיעה רשות החברות הממשלתיות למשרדנו על מועמדותנו לכהן כרואה החשבון המבקר של חברת דואר ישראל בע"מ (להלן: "החברה") וזאת החל מהרבעון הראשון לשנת 2016.
2. משרדנו מלווה¹ את בנק הדואר בע"מ, חברה בת של החברה, כיועצים בקשר עם אופן הטמעת פרויקט ה-SOX החל משנת 2009, ייעוץ זה יסתיים עם החתימה על הצהרות ה-SOX ליום 31 בדצמבר 2015. שכר הטרחה בגין שירות זה הינו זניח ביותר למשרדנו.
3. לדעתנו, כפי שיובהר להלן, אין במתן ייעוץ זה כדי למנוע ממשרדנו להתמנות כרואה החשבון המבקר של חברת דואר ישראל בע"מ /או בנק הדואר בע"מ, בהתאם להודעת רשות החברות הממשלתיות.
4. התבקשנו על ידי רשות החברות הממשלתיות לפנות אליכם על מנת לוודא כי עמדתנו האמורה לעיל מקובלת על רשות ניירות ערך וכי רשות ניירות ערך לא תראה בדוחות הכספיים של החברה כדוחות כספיים שאינם מבוקרים / סקורים כדן וזאת לאור הנחת העבודה כי החברה תופרט במהלך שנת 2016.
5. למיטב הבנתנו, רשות החברות הממשלתיות מקבלת את עמדתנו האמורה.
6. להלן הביסוס לעמדתנו:
 - 6.1. כידוע, כללי אי התלות של רואי החשבון המבקר מתייחסים למקרים שונים בהם יכולה להיפגע אי התלות של רואה החשבון המבקר.
 - 6.2. הכללים מתייחסים אף למצבים בהם אי התלות של רואה החשבון המבקר תפגע במידה וטרם כהונת רואה החשבון המבקר בוצעו על ידו עבודות ייעוץ שונות (המשמעות הינה כי

¹ מידע זה דווח לרשות החברות הממשלתיות במסגרת הליך חילופי רואי חשבון מבקרים של חברות ממשלתיות.

על חלק מעבודות הייעוץ שניתנו עבור תאגיד מסויים חלה תקופת צינון בטרם יתכן מינוי באותו התאגיד כרואה חשבון מבקר). כך לדוגמה -

6.2.1. תקנה 3 לתקנות רואי חשבון (ניגוד עניינים ופגיעה באי-תלות כתוצאה מעיסוק אחר), תשס"ח-2008 קובעת כי -

"מבלי לגרוע מכלליות האמור בתקנה 2, חזקה שרואה חשבון מבקר מצוי בניגוד עניינים או שנפגעה אי-תלותו במבוקר, אם הוא עסק או עוסק במהלך תקופת הביקורת, או בשנה שקדמה לה, במישרין או בעקיפין, בעיסוק אחר או בפעולה כמפורט להלן: ..."

[ההדגשה איננה במקור]

6.2.2. סעיף 1.3 לחלק ג' להחלטת רשות ניירות ערך בדבר אי תלות המבקר בו נקבע כי -

"המבקר היה עובד או נושא משרה במבוקר, בחברה בת שלו שהוא המבקר שלה או בחברה מסונפת שלו שהוא המבקר שלה, וטרם חלפו שנתיים מיום שחדל להיות עובד או נושא משרה כאמור."

[ההדגשה איננה במקור]

6.3. בספטמבר 2011² פרסמה רשות ניירות ערך הבהרה להחלטה משפטית מספר 18-105 בעניין אי תלות רואה החשבון המבקר: מתן שירותים למבוקר בקשר עם יישום הוראות תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970 לעניין הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית (להלן: "ההבהרה").

במכלול הפרסומים הרלוונטיים לחברה העוסקים באי התלות בנסיבות אלה, ההבהרה הינה הפרסום היחיד העוסק במישרין בקשר שבין אי התלות הנדרשת מרואה החשבון המבקר לבין שירותי ייעוץ בדבר הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית.

בהתאם להבהרה, רואה חשבון המבקר אינו יכול לעזור לתאגיד בבואו ליישם את הוראות התקנות בדבר הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית. יצוין כי ההבהרה אינה דורשת "תקופת צינון" במקרים בהם ניתן ייעוץ לתאגיד בקשר עם יישום הוראות התקנות בדבר הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית היה ויבקש התאגיד למנות את היועץ כרואה החשבון המבקר (מובן מאליו ששירותי הייעוץ יפסקו).

יתרה מכך, הבהרה באה להבהיר את סעיפים 4.1 ו-4.2 להחלטת רשות ניירות ערך בדבר אי תלות המבקר. סעיף ד באותה ההחלטה קובע כי -

"קיומה של אי תלות נדרש במשך כל התקופה המבוקרת ועד מועד מתן חוות הדעת של המבקר, למעט מתן חוות דעת שנייה ..."

² יוער כי ההבהרה קבעה כי סגל רשות ניירות ערך לא ינקוט בפעולות אכיפה רק בשל חשש לפגיעה באי תלות רואה החשבון המבקר בגין הפרת האמור בהבהרה לפני הדוחות לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2012.

כלומר, ככלל, ההחלטה עוסקת רק בתקופה המבוקרת.

לאור האמור לעיל, בהינתן כי ההבהרה הינה הפרסום היחיד העוסק בקשר שבין אי התלות של רואה החשבון המבקר ובין ייעוץ בדבר הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית הרי שלאור העובדה כי הייעוץ יינתן רק עד לדוח ליום 31 בדצמבר 2015, דוח אותו כאמור משרדנו אינו נדרש לבקר (כאמור, מינוי משרדנו מוצע החל מהרבעון הראשון לשנת 2016) **הרי שלא קיימת מניעה למינוי משרדנו כרואה החשבון המבקר של החברה בנסיבות אלה.**

עוד יצויין כי גם בחינה של **ההוראות הכלליות** העוסקות באי התלות הנדרשת מרואה החשבון המבקר מלמדת כי אי התלות אינה נפגעת בנסיבות דנן לאור הנימוקים הבאים:

- קבלת החלטות ניהוליות - אין במתן ייעוץ ה-SOX לבנק הדואר בע"מ כדי להיחשב לכדי קבלת החלטות ניהוליות במיוחד לאור העובדה כי ייעוץ זה יפסק החל מתקופות אשר יבוקרו על ידי משרדנו.
- מתן שירותים נלווים בנושאים אשר על פי טיבם עשויים להיות מבוקרים בידי רואה החשבון המבקר ("ביקורת עצמית") - לאור העובדה כי הייעוץ ניתן לגבי מועדים בהם לא כיהנו כרואה החשבון המבקר הרי שאין בנסיבות המקרה משום של ביקורת עצמית. כאשר משרדנו ידרש לבקר לראשונה את הדוחות של חברת דואר ישראל בע"מ ליום 31 בדצמבר 2016, הרי שידרש תיקוף מחדש של המצגים לאותו המועד.

6.4. נבקש לציין כי להערכתנו עבודת הייעוץ אמורה להסתיים עד ה- 31 לדצמבר 2015. יחד עם זאת, היה ובשל אילוצים ו/או מגבלות מסוימות "תגלוש" עבודת הייעוץ גם לאחר ה- 1 בינואר 2016 (בעיקר בשל השלמת בדיקת הבקורות השנתיות שבוצעו לצורך הדיווח הכספי השנתי ל-2015 בתהליך אחד, מתוך כלל התהליכים, שהינו תהליך הדיווח הכספי) אין בכך כדי לשנות את מסקנת הניתוח לעיל שכן עדין עבודת הייעוץ **תתיחס רק למועד של ה- 31 בדצמבר 2015**, מועד שמשרדנו אינו מבקר.

7. נשמח לקבל את אישורכם לעמדתנו האמורה לעיל ולכך כי רשות ניירות ערך לא תראה בדוחות הכספיים של החברה אשר יבוקרו / יסקרו על ידי משרדנו החל מהתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2016 כדוחות כספיים שאינם מבוקרים / סקורים כדין.

8. נשמח לעמוד לרשותכם להבהרות נוספות, ככל שתדרשנה.

**בכבוד רב,
זיו האפט
רואי חשבון**

העתק: מר יובב גביש, רו"ח דניאל סלע - רשות החברות הממשלתיות